

ham selv og vidnet [NN], tiltaltes forklaring, hvorefter han ikke har set [NN] tage pengene, det korte tidsinterval inden tiltalte fremsatte påstanden om tyveriet, og vidnerne [NN] og [V]'s forklaringer, findes det bevist, at der ikke var 8.000 kr. i hundredekronesedler i tegnebogen, og at tiltalte har vidst dette.

Herefter tiltrædes det, at tiltalte er skyldig i anklageskriftets forhold 2 og 3.

Ad forhold 4.

Også efter bevisførelsen for landsretten findes tiltalte af de i dommen anførte grunde skyldig efter anklageskriftet.

Særlig efter grovheden af og sammenhængen mellem forhold 1 og 2 fastsættes straffen til fængsel i 6 måneder.

I øvrigt stadfæstes dommen.«

8. Det påhviler herefter Udvalget til Valgs Prøvelse at behandle spørgsmålet om, hvorvidt Hugo Holm ved begåelse af de handlinger, for hvilke han er straffet, skal anses for at have tabt sin valgbarhed, jf. Folketingets forretningsordens § 7, stk. 1, nr. 2.

De regler, der danner grundlaget for bedømmelsen af spørgsmålet om valgbarhed til Folketinget, er bestemmelserne i *grundlovens § 30, stk. 1*, og § 33, der lyder således:

»§ 30. Valgbar til Folketinget er enhver, som har valget til dette, medmindre vedkommende er straffet for en handling, der i almindeligt omdømme gør ham uværdig til at være medlem af Folketinget.«

»§ 33. Folketinget afgør selv gyldigheden af sine medlemmers valg samt spørgsmål om, hvorvidt et medlem har mistet sin valgbarhed.«

Om grundlovens § 30 og dens forhistorie kan i øvrigt bemærkes:

Efter de før 1953 gældende regler var spørgsmålet om valgbarhed til Folketinget knyttet sammen med spørgsmålet om valget, således at ingen havde valget – eller var valgbar – der ved dom var »fundet skyldig i en i den offentlige mening vanærende handling uden at have fået æresoprejsning«, og dette var nærmere ud-

formet i den daværende valglov, jf. professor Alf Ross: Dansk Statsforfatningsret, 3. udgave 1980 ved Ole Espersen, pag. 293:

»Ifølge grdl. 1920 §§ 30 og 31 udelukkes valget og valgbarhed, dersom vedkommende ved dom var fundet skyldig i en i den offentlige mening vanærende handling. Ved lov om valg til rigsdagen nr. 279 af 9. juni 1948 var det fastsat, at en strafbar handling ikke skulle anses som vanærende, medmindre der var idømt straf af fængsel i 4 måneder eller derover, arbejdsbhus eller sikkerhedsforvaring.«

Ved grundloven af 1953 udformedes imidlertid i § 30, stk. 1, en særlig regel om tab af valgbarhed, og det er her *den begåede handling*, der er afgørende, idet der ikke længere som i den tidligere valglov er fastsat en bestemt straf eller strafferamme som afgørende, jf. professor Alf Ross (anf. værk pag. 293):

»Det er . . . den begåede handling, der er afgørende, ikke straffens størrelse eller udståelse. Betingede domme kan derfor såvel som ubetingede medføre tab af valgbarhed.«

Grundloven anvender udtrykket en handling, der »i almindeligt omdømme« gør en person uværdig til at være medlem af Folketinget.

Denne formulering blev under behandlingen i Folketinget indsat i grundlovsforslaget af 1939 for at give bestemmelsen »objektivitet« (Folketingets forhandlinger 1938–39, sp. 3383), og på denne baggrund har et tidligere udvalg til valgs prøvelse udtalt:

»Heri ligger efter udvalgets opfattelse, at det vil være ønskeligt, at valgbarhedsfortabelse kun sker i tilfælde, hvor der er bred eller nogenlunde bred enighed herom.«

9. Om *tidligere tilfælde*, hvor medlemmer af Folketinget er blevet straffet, bemærkes:

a. *For det første* har Udvalget til Valgs Prøvelse i årenes løb behandlet en række tilfælde, hvor det ikke fandt, at de pågældende havde mistet deres valgbarhed, og hvor udvalget derfor ikke gjorde indstilling om fortabelse af valgbarhed, men *redegjorde* for sagerne i beretning-